

Meer rundveebedrijven in orthodox-christelijke gemeenten

Bestaat orthodox-protestantse landbouw?

Is de landbouw in gebieden waar de aanhang van orthodox-protestantse kerken groot is anders van karakter dan gemiddeld in Nederland? Uit een analyse van de landbouwstatistieken en uitkomsten van de Tweede Kamerverkiezingen van vorig jaar mei blijkt dat dit niet het geval is. Toch bestaan er kleine verschillen.

In Nederland hebben zich de afgelopen decennia grote sociaal-economische veranderingen voltrokken. Zo is het aantal boeren sterk gedaald en heeft de ontkerkelijking over het algemeen een hoge vlucht genomen. In sommige gebieden daarentegen is op kerkelijk gebied deze breuk met het verleden minder sterk aanwezig, terwijl het karakter van de landbouw er niet veel anders is dan in de rest van Nederland. Deze conclusie kan worden getrokken uit een analyse van de landbouwstatistieken en de cijfers voor de Tweede Kamerverkiezingen van vorig jaar mei. Maar wie de landbouw vergelijkt in de 26 gemeenten waar op 8 mei 1998 meer dan een kwart van de stemmers op de kleine christelijke partijen (RPF/SGP/GPV) heeft gestemd met de landbouw in overig Nederland, ziet natuurlijk ook verschillen.

Veel rundveebedrijven

Deze verschillen hebben voor een groot deel te maken met verschillen in grondsoort. Dit betekent bijvoorbeeld dat in de gemeenten met veel stemmers op de kleine christelijke partijen meer rundveehouderijbedrijven zijn dan gemiddeld in Nederland. Ongeveer zestig procent van de boeren in deze gemeenten runt een rundveehouderijbedrijf, terwijl dit landelijk maar net boven de 45 procent uitkomt.

De tuinbouw is in genoemde gebieden daarentegen beduidend minder vertegenwoordigd: slechts dertien procent van de agrarische bedrijven is een tuinbouwbedrijf. Landelijk heeft nog grofweg één op de vijf agrariërs een tuinbouwbedrijf.

Tot de 26 gemeenten behoren geen gemeenten uit typische tuinbouwgebieden als het Westland, Emmen en Grubbenvorst en omgeving. Gemeenten met veel tuinbouw die wel op de lijst staan zijn Kesteren, Tholen, Brakel en IJsselmuiden.

Positie vrouw

Er is nog een tweede en opmerkelijk verschil. In de 26 gemeenten met veel stemmers op de kleine christelijke partijen werken relatief veel vrouwen mee op het landbouwbedrijf. Dit is bijzonder gezien het beperkte aantal tuinbouwbedrijven in deze gemeenten, waar normaal gesproken veel vrouwen werken. Tien jaar geleden waren er in de genoemde gemeenten relatief weinig vrouwen werkzaam. Ongeveer een kwart van de arbeidskrachten was vrouw. Het landelijk gemiddelde lag toen dicht bij de dertig procent. Nu zijn 34 van de honderd arbeidskrachten op landbouwbedrijven vrouw. In de 26 gemeenten ligt het aandeel nog weer een fractie hoger. Dit betekent dat in deze gemeenten de arbeidsparticipatie van de vrouw beduidend sterker is toegenomen dan in de rest van het land.

Kleine bedrijven

In 1988 was 70 procent van de landbouwbedrijven in de orthodoxe gemeenten nog erg klein, tegen landelijk 55 procent. Ook hier heeft zich een inhaalslag voltrokken. Nog steeds zijn er veel kleine bedrijven in deze gemeenten, maar het verschil met het aandeel kleine bedrijven op nationaal niveau is kleiner geworden. In de RPF/SGP/GPV-gemeenten is volgens de Landbouwtelling 1998 circa 49 procent van de landbouwbedrijven klein. Klein staat hier voor minder dan dertig melkkoeien of vergelijkbare omvang met andere landbouwactiviteiten. Van alle Nederlandse boeren heeft 42 procent een klein boerenbedrijf. ◀

Cor Pierik

Percentage stemmen op RPF/SGP/GPV, 1998

